

Andra bönen - Tillkomme ditt rike!

Vad denna bön egentligen innebär, är visserligen lätt att förstå - vi hava i allt Guds ord beskrivningar på Guds rike, himmelriket, nådens rike på jorden, där Herren är konung; men för att kunna något bättre skåda denna Guds härlighet och uppväcka våra hjärtan till lov och pris, samt till bön för Guds rike, så låtom oss påminna oss, huru det står till med människan förut, då hon ännu är under mörkrets välde, samt huru det ser ut, då Guds rike kommer till oss. Vi skola även härom fråga endast Guds ord. Hela världen vill döma häröver, var och en vill tro sig tillhöra Guds rike, ingen vill anses tillhöra djävulens.

Men Herren Gud är den, som dömer. Så säger skriften: Guds rike är rättfärdighet och frid och fröjd i den helige Ande. Och om tillståndet i mörkrets rike samt om Kristi rikets tillkomst talar aposteln i Ef. 2:a kap. på ett så tydligt och oemotsägligt sätt, att det borde väcka de döda till liv och de levande till stor glädje och tacksamhet. Det lyder så:

1. Även eder, som voren döda genom edra överträdelser och synder,
2. i vilka I fordom vandraden efter denna världens skick, efter fursten över luftens makt, över den ande, som nu är verksam i otrons barn,
3. bland vilka ock vi alla fordom levde i vårt köttets begärelser, görande vad köttet och tankarna ville och voro av naturen vredens barn liksom de andra.
4. Men Gud, som är rik på barmhärtighet, har för sin stora kärleks skull, varmed han har älskat oss,
5. gjort oss, som voro döda genom våra överträdelser, levande med Kristus - av nåd ären I frälsta, -
6. och uppväckt oss med honom och satt oss med honom i det himmelska, i Kristus Jesus.

Märk här det ord, som aposteln först och sist, v. 1 och 5, nämner om det naturliga tillståndet - det korta, men mycket sägande ordet: döda - döda genom överträdelser. - Detta är det djupa, olycksdigra ordet om hela syndafallets påföljd: »När du äter därav, skall du döden dö.» Livet av Gud är borta, människan är andligen ett lik. Så har Herren Kristus själv talat, då han i Matt. 8:22 sade: Låt de döda begrava sina döda.

Många mena, att det är ett hårt tal, som icke har en så full betydelse, som ordet död vanligen äger; men utom det, att ingen borde misstänka, det Herren Kristus brukat ett överdrivet uttryck - och vi se, att han i nyssnämnda ord sammanställt den lekamliga och den andliga döden såsom tvenne slags lik - så skola vi blott se på själva saken och med förvåning varsebliva, vilken betydelse ligger i det ordet döda. Den lekamliga döden igenkännes därav, att han icke blott ingenting förnimmer, intet ser, hör, känner, utan ock, att han icke ens har den ringaste andedräkt - och detta allt fastän han äger själva organen, ögon, öron, mun och lungor, liksom de levande. Är det icke alldeles så även med den andligen döde? Han kan hava alla yttre sinnen friska och livliga, kan hava ett ljust förstånd, ett känsligt hjärta, mycken kunskap, ädla grundsatser, vackra ord och gärningar; men livet i Kristus - det är endast detta som saknas honom, blott föreningen med Gud, blott sinnet för Gud, för hans vilja, hans ord, hans nåd.

Han ser, hör, tänker och känner på det livligaste allt, vad jordiskt och sinnligt är, men »fattar icke det, som tillhör Guds Ande». Vi skola se några bevis härpå: Han läser, hör, förstår och tror på ett visst sätt Guds ord, ja, kan ock läsa och höra Guds bestämdaste domar över sitt eget väsende - och likväl förbli alldeles lugn därvid; han läser och hör om Guds rike, om Guds nåd och vänskap, om den saliga föreningen med Gud, men det väcker hos honom icke den ens ringaste längtan därefter, liksom hos ett lik det icke ens finnes andedräkt; hans hjärta är uppfyllt blott med avgudar, med jordiska och fåfängliga ting och sådana tankar som: vad skola vi äta, dricka och kläda oss med? Vad skola vi få se, höra, njuta? Men Gud - vad vill Gud? Det bryr han sig icke om.

Ja, märk, han har en viss tro på Guds ords sanning, så att han aldrig tvivlat därpå, han har ett visst inre vittne därom och ser och hör i samma Guds ord den bestämdaste fördömsedom över var och en, som icke är »född av Gud», »född på nytt», och han vet icke det ringaste av någon sådan födelse hos sig; men han fruktar icke det

ringaste - och håller det dock för Guds ord! Han ser, läser och hör i detta Guds ord om tvenne vägar, den breda, som drager till fördömelse, på vilken »många» gå, och den smala, som förer till livet, och på vilken blott »få» vandra; men han bekymrar sig icke en enda dag om vilkendera vägen han själv vandrar. Han hör och ser i Guds ord sina egna skötesynder vid namn utmärkta och den bestämda dom, som vid dem är fästad; men han rädes knappt ett ögonblick för helvetet. Han läser t.ex. uti 1 Kor. 6:e kap. följande förskräckliga dom: »Veten I icke, att orättfärdiga icke skola ärva Guds rike? Faren icke vilse! Varken horkarlar eller avgudadyrkare eller äktenskapsbrytare eller veklingar eller drängaskändare eller tjuvar eller giriga eller drinkare eller smädare eller roffare skola ärva Guds rike.»

Och uti Gal. 5 uppräknar aposteln samma syndaövningar och slutar så: »Varom jag förut säger eder, såsom jag ock förut har sagt, att de, som göra sådant, skola icke ärva Guds rike.» Denna bestämda dom hör och ser han i Guds ord, men nog smakar honom maten lika väl ändå, nog sover han om natten ändå; han går strax därpå helt obekymrad till samma synder igen, liksom han ingenting hade hört. Och likväl anser han bibeln innehålla Guds ord. Men varför fruktar han då icke? Ja, säg det! Se, detta heter död. –

Likaså firar han med all möjlig andakt Kristi födelse, han läser, hör, sjunger om Kristi lidande och död, ja, begår Kristi döds åminnelse vid nattvardsbordet - och vet med sig, huru han sedan hela året igenom alls intet bekymrar sig om att rätteligen tillbedja, älska och följa denne för oss marterade Frälsare eller stå i förening med honom, utan lever alldeles nöjd honom förutan, när han endast har mat, kläder, nöjen och vänner i världen. Vidare, han hör och läser ju om den yttersta domen, då Herren skall komma i stort majestät.

Varför fruktar han icke för att då möta honom? Han tror visst alls intet av Guds ord? Fråga honom, och han skall bedyra, att han tror allt. Men varför fruktar han icke? Se då här, vad det vill säga, döda - döda genom överträdelser och synder.

Men när människan är andligen död, vad är det då som leder hennes väg genom livet? Aposteln säger (v. 2): Denna världens skick, efter fursten över luftens makt, över den ande, som nu är verksam i otrons barn. – Först, »denna världens skick». Hon följer då med strömmen, gör såsom andra göra, ser på världen och den rådande seden; är denna mer grov, blir ock hon mer grov, men är seden finare, lever ock hon vackrare; hon kan således framstå i olika gestalter, men hör i alla former dock till världen, till de många, som gå på den breda vägen. –

Men är då världen sin egen? Är hon den egentligen styrande? Nej, säger aposteln, världens skick bestämmes av »fursten» - »fursten över luftens makt», d. ä. fursten, »som anför legionerna av de fallna änglar, vilka på gudomlig tillåtelse kringströva i luften från ort till ort, uti sitt fientliga förehavande att fördärva och förgöra människosläktet» (Doddridge). Kristus kallar honom ock världens furste (Joh. 14:30; kap. 16:11); och Herren lär icke heller i detta ord bliva Ijugare. Vi skola aldrig glömma, att det är tvenne andliga riken och tvenne furstar, som kämpa om människosjälarna: Kristus och Belial, Mikael och draken, ormen och kvinnans säd, den starke och den starkare. »Mikael och hans änglar började strida med draken, och draken stred och hans änglar» (Upp. 12:7). Det är en strid, som fortgår, så länge världen varar.

Regeringsformen i mörkets rike är lögn och mord, bedrägeri, synd och död, såsom Kristus säger, att världens furste är »lögnens fader» och en »mandråpare» av begynnelsen; och undersåtar i detta rike äro, jämte de fallna änglarna, alla otrogna människor på jorden och i helvetet. Regeringsformen i Kristi rike är sanning och nåd - rättfärdighet, frid och fröjd i den helige Ande, såsom skriften säger: »Rättfärdighet och rätt äro din trons fäste, nåd och sanning stå inför ditt ansikte» (Ps. 89); och undersåtar i detta rike äro, jämte de goda änglarna, alla trogna människor på jorden och i himmelen.

Men vi återvända till texten. Jämte världens lopp och världens furste, nämner aposteln vidare i v. 3 såsom de styrande makterna hos de andligen döda vårt köttets begärelser - vi gjorde vad köttet och tankarna ville. Igenkänna vi icke detta? Då fråga uppstod om vad vi skulle företaga på en ledig stund, t.ex. på en sabbat, frågade vi icke: Vad säger Gud? utan: Vad skänker oss mest nöje? Vi gjorde blott vad köttet och tankarna ville, såsom vi ju beständigt se hela världen göra. Hon lever alldeles fri efter sitt behag. Vem frågar efter Gud? Och huru är förhållandet till Kristus och hans rike?

Aposteln säger (v. 12): Att I på den tiden voren utan Kristus, avskilda från Israels samfund och främmande för löftets förbund, utan hopp och utan Gud i världen; vilket icke blott träffar in på hedningarna, utan ock på många inom kristenheten och är så mycket förskräckligare här, som vi leva mitt i rikedomerna på Guds ords kunskap, äro en gång upptagna i Israels samfund - och äro således bundna vid all ansvarighet. Detta är nu världens tillstånd, och så, säger aposteln, äro vi alla »av naturen vredens barn» (v. 3).

När vi nu sett, huru hela mänskligheten är av naturen andligen död och, såsom ett lik, intet förnimmer, men föres av mörkrets furste efter hans vilja och köttets begärelser, allt under det orubbligaste dödslugn; då må man väl fråga, såsom Herren frågade profeten, när denne såg ut över den stora dalen, som låg full med de dödas ben: »Du människobarn, menar du ock, att dessa ben skola åter varda levande?» Och vi känna oss böjda för profetens svar: »Du vet det, Herre, Herre!»

Tänk då, vilken märkvärdig företeelse på jorden, när ett andligt liv uppstår, en ande blåser från Herrens ansikte och gör liv, så att det börjar röra sig bland de döda! Tänk, vilken företeelse, när en människa, som i trettio, fyrtio, femtio år levat alldeles död för allt andligt, med idel jordiska och fåfängliga tankar och strävanden, på en gång vaknar till omsorg om sin själs frälsning! Tänk, när uti ett hus, där fader, moder, barn och tjänare levat tillsammans i så många år i allt lugn med blott jordiska bestyr, blott sinnliga fröjder och sorger, då aldrig en enda gång inom det huset varit fråga om, huru man har det med himmelens Gud - man har blott efter gammal plägsed lärt sig kristendom och iakttagit kyrkans bruk, på samma sätt som också tempelklockorna varje söndag sättas i rörelse; men hjärtats omvändelse, ny födelse, sann förening med Gud, sådant kom aldrig i fråga, och åren gingo framåt med sina skiften, vårarna med sina nya sysselsättningar, somrarna med sina, skördetiderna med sina; men själen - själen blev aldrig föremålet för någon omsorg - och nu börjar det i huset uppstå en fråga, för vilken hela världen bliver ett intet: »Vad skall jag göra, att jag må varda frälst?»

Nu synes den gamle fadern eller modern för första gången i livet orolig för sin själs frälsning från det eviga fördärvet; nu får man höra sådana ord, som aldrig förr varit hörda i det huset; och snart höres Lammets ära sjungas av munnar, som allt hittills varit andligen »stumma», som talat tusen och miljoner ord i allehanda småting, men aldrig en enda gång i sin tid talat ett gott ord om sin Frälsare.

Tänk, när i en församling eller by, där ingen i mannaminne haft några andliga bekymmer, utan allt har gått sin jämna naturliga gång under blott jordiska bestyr, människorna och djuren hava haft lika behov, religionen har hört blott till templet och sabbaten; och nu uppstår på en gång ett frågande efter sanningen, efter den rätta vägen till himmelen, nu börjar Guds ord framtagas, bliva föremål för forskning och samtal, och gamla, förståndiga människor, som i all sin tid levat i fullkomligt lugn för frågan om själen, börja nu bliva oroliga för denna, så att somliga fäder och lärare bliva förvånade, häpna och oroliga över dessa »nyheter». Visst är detta en märkvärdig företeelse!

Vad är nu den egentliga orsaken, när sådant visar sig? Vad är det, som då sker? Så säger aposteln i vår text, då han beskrivit den andliga döden: »Men Gud, som är rik på barmhärtighet, har för sin stora kärleks skull gjort oss, som voro döda genom våra överträdelser, levande med Kristus och uppväckt oss med honom» etc. Det är Gud, säger aposteln, som gör denna nya rörelse; det är en uppväckelse, säger aposteln; det är Guds rike, som kommer till den ort, den församling, det hus, den själ, där detta nya uppstår. För sin stora kärleks skull, varmed han har älskat oss, gör han oss levande. För Guds ögon voro vi i Kristus så inneslutna, då han för oss dog och åter blev levande, att det ock därom säges: En har dött för alla, och därför hava alla (i honom) dött (2 Kor. 5:14), om en är uppstånden för alla, så hava de alla i honom, »med honom» uppstått - för Guds ögon, efter tillräknelselagen; men detta måste ock ske uti oss, bliva för oss en verklighet, så att vi även genom Anden med Kristus uppväckas, vi måste varda »en kropp och en ande med honom».

Det är detta, som sker, då Herren uppväcker själarna ur den andliga döden och försätter dem i det himmelska väsendet i Kristus - de bliva på nytt födda, »skapade i Kristus Jesus till goda gärningar» (v. 10). Se här vilken förändring! Den, som förut var så död, att han i alla sina synder alls intet fruktade, får nu ett hjärta, som rädes för allt ont, även det han icke ens vet med sig; han fruktar så för sitt falska hjärta och fiendens tjusning, att han

icke ens vågar tro sitt eget medvetande, utan måste ropa: »Utrannsaka mig, Gud, och känn mitt hjärta, pröva mig och känn mina tankar» etc. Den som förr i så många år hade idel jordiska angelägenheter, jordiska omsorger, behov och strävanden, för densamme har nu öppnat sig en hel värld av nya föremål, alldeles nya omsorger, nya utsikter och strävanden, nya sorger och nya fröjder.

Han har nu fått i sitt eget hjärta, i sitt syndafördärv källan till sina största bekymmer och sorger, men i Kristus och hans nåd föremålet för all sin strävan. Och den, som förut icke kunde tro, att ordet fröjd i Herren hade någon verklig betydelse, att någon människa kunde på jorden hava verklig glädje i Gud, får nu själv en sådan erfarenhet därav, att all världens glädje synes honom såsom jämmer och styggelse mot denna. Kristus, Kristus är nu hela hans liv, föremålet för hans innerligaste trängtan, hans hunger och törst, hans frid och sällhet; såsom vi sjunga i versen:

»Hans liv är: Jesus känna,
Vill mer dock känna'n än;
Hans levnadslag är denna:
En Guds och mänskovän!»

Den, som förut levde alldeles fritt efter sitt kötts begärelser och gjorde blott vad köttet och tankarna ville, får nu ett sådant hjärta, som har så mycken lust till Guds lag, att han aldrig kan göra så mycket, som han har lust till; och då han förut höll Guds bud för svåra, ja, en tryckande hörda och plåga, är det nu åter blott hans kötts begärelser, som äro honom svåra, som äro hans plåga. Då han förut såg blott på världens sed och omdöme, »levde efter denna världens skick», ser han nu i världen sin fiende, för vilken han skyr och rädes såsom en av de tre förbundna fienderna, vilka redan katekesen hade omtalat: »Djävulen, världen och vårt eget kött».

Se här, vad det vill säga, att Guds rike är rättfärdighet och frid och fröjd i den helige Ande. Men då nu detta medför ett avvikande från »denna världens skick», vilken skulle då undra, att världen börjar klaga över »avvikelser», »nyheter», »oro»! Och när du gör uppror emot »världens furste», undra icke, att han då med all sin vrede ansätter dig och beskjuter ditt hjärta med sina glödande skott. Men härigenom uppstår nu i hjärtat nöd och bekymmer, svaghet och anfäktning. Och se - då måste vi ropa till vår konung, då bliver den andra bönen hjärtats egen bön: Herre, föröka ditt verk i mig, låt ditt rike, rättfärdighet och frid och fröjd, i mig tillkomma; regera du i mig så kraftigt, att djävulen, världen och mitt kött icke övervinna mig! Se, detta är ju den andra bönen.

Och så hava vi sett, huru det ser ut, då Guds rike tillkommer på en ort, i ett hus eller ett enskilt hjärta, samt huru vi få anledningar att på allvar bedja om detta rike. Men för att nu tala något om själva bedjandet, så kunna vi lätt förstå välsignelsen av att bedja denna bön för oss själva; däremot är det för vårt inskränkta förstånd och otrogna hjärta något svårt att begripa, vad vi med vår bön kunna uträtta för världen; ty vi tycka, att Gud skulle väl för själars frälsning göra utan vår bön allt vad göras kan. Detta ingår i den hemlighetsfulla frågan, varför Herren icke med sin allmakt på en gång uppfyller jorden med sin kunskap och sitt rike, utan ännu låter stora skaror sitta i mörker och dödens skugga. Men lovat vare hans heliga namn! Även om vi icke förstå alla den Högstes råd i det stora kriget med denna världens furste, skola vi likväl en dag beprisa, att hans tankar och råd voro allesammans »rättfärdiga», »trohet och sanning»; »han får rätt, när han dömes» (Rom. 3:4).

Och då vi som skarpsinnigast skaka våra små huvuden över hans vägar, skall han endast svara: »Var var du, då jag grundade jorden - då morgonstjärnorna lovade mig och alla Guds barn fröjdade sig? - Kan du binda sjustjärnans knippe eller upplösa Orions band? Är du bekant med himmelens lagar? Vem verkar det och gör det? - Jag är den jag är. Jag är Herren, som har skapat allt» (Job 38:4-33; 2 Mos. 3:14; Jes. 44:24). Vi skola därför säga så: »Det jag förstår är gudomligt; och det jag icke förstår håller jag för att vara lika gudomligt.»

Visserligen förstå vi något litet härav. Vad hedningarna angår, så skall Gud med den allra högsta vishet och rättfärdighet till slut utdela sina domar - de, som utan lag syndat, skola ock utan lag dömas; kan hedningen icke få de trogna kristnas salighet, så kan han icke heller falla i de otrogna kristnas fördömmelse (Matt. 11:22-23; Joh. 9:41; 15:22).

Och vad kristenheten angår, så måste nåderiket, såsom ett andligt rike, icke regeras med allmakt, så att Gud skulle oemotståndligt tvinga några därin; det skall bestå av frivilliga, som blott »höra hans röst», och det skall befrämjas genom sina medlemmar. Och fastän han kunde giva oss allt gott för kropp och själ utan vår bön - ja, även utan vårt arbete - har han likväl, oss till stor nytta, fastställt en helt annan ordning, nämligen att vi tvärt om skola bedja och arbeta, och då vill han giva. Därigenom skall mänskligheten alltid bliva vid hans fötter, såsom skrivet står: »Du hör bön, till dig kommer allt kött.» Därför är det en grundlag för det andliga riket, att allt skall genom bön sökas hos honom, även världens upplysning, och att hans barn skola vara hans medarbetare och delaktiga i riket. O, vilken nåd och ära!

Visserligen kunna vi förstå något sådant; men då likväl alltid nya frågor uppstå, för oss obegripliga, skola vi genast besinna, vad vi nyss erinrat, att Herren Gud är oss alltför hög, vidden av hans råd och hemligheter alltför omätlig, för att »människan, den masken», skulle med sitt öga nå därutöver; vi måste lämna vår Herre Gud några hemligheter, vi måste låta honom veta något mer än vi.

En myra och en spindel äro väl konstnärliga, men icke förstå de sig på en människas verk, hon är dem ofattlig; och hennes verk äro likväl riktiga, fastän myran icke förstår dem. Så äro ock Herrens verk förträffliga, fastän vi arma myror icke förstå dem. Solen är till, fastän vi arma barn icke förstå den; nåderiket och en ny födelse av Gud på jorden äro verkligheter, fastän vi icke förstå dem. Jag ser solen, därför måste Gud hava gjort den, fastän jag icke vet huru; jag ser ett Guds rike på jorden, fastän jag icke förstår allt i detta rike. »Vad ännu fördolt är hör Herren, vår Gud till; men vad uppenbarat är gäller för oss och våra barn», såsom det heter i 5 Mos. 29:29. Och nu har Herren Kristus sagt: »Bedjen för den skull skördens Herre, att han utsänder arbetare till sin skörd»; och aposteln har sagt: »Bedjen för oss, att Herrens ord må hava framgång etc., att Gud måtte för oss upplåta ordets dörr» o. s. v. Då behöver jag icke mer, då måste sådan bön icke vara fåfäng, Herren skall icke gäcka oss med sin tillsägelse, att vi skola bedja för hans rike.

Men det är icke blott i bönen för världen, utan ock i bönen för oss själva, som de största svårigheter ofta uppstå för den, som vill bedja om Guds rike. Vi skulle i denna bön bedja, att Kristus måtte varda mer och mer mäktig uti oss och nedlägga alla våra andliga fiender i vår själ, att hans rike, som är invärtes uti oss, den helige Andes verk, den rätta gudsfruktan, tron, kärleken, helgelsen, måtte alltmer tillväxa i våra hjärtan. Men här möta vi oftast den oändliga, mäktiga striden med känslan, efter vilken det tyckes gå tvärt om så, att allt ont tager överhand och allt gott avtager. Vi erfara vad Luther säger om frälsningens horn (eller rike) i Davids hus, nämligen att det ligger mitt uti synd och elände, att »Davids hus är ett syndigt hus», att Kristi rike är ett kämpande rike, så att vi oftast intet annat känna, än att vi alldeles ligga under för synden och djävulen. »Korteligen», säger Luther, »Kristi rike är ett syndigt rike», d. ä. ett rike, som består av kämpande syndare, som kämpa och jäms sig över ingenting så mycket, som över sina synder (Luth. Ep.-post. N:o 71).

När vi icke allvarligen tro och besinna detta, utan ännu umgås med de falska inbillningarna, att i Kristi rike skulle vara idel rättfärdighet och frid och fröjd i den helige Ande, att där icke skulle vara någon sådan kamp med synd och med djävulen, då måste vi, när det onda på allvar framträder, beständigt fördöma oss, att vi inga rätta kristna äro, då förstummas denna bön om Kristi rike - vi anse allt förlorat. Sådant har man därav, att man icke giver akt på orden. Vi vilja blott framställa en ganska allmän erfarenhet. Tänk, då synd, ogudaktighet, skrymteri och en andlig löslighet tyckas vilja helt tillintetgöra allt Guds verk i min själ, så att jag tycker mig bestämt se, huru jag föres av en ond makt steg för steg längre bort ifrån Guds rike, varvid skall jag då trygga mig? Jag ropar, men min hjälp är fjärran. Jag talar som i ett oändligt tomrum, det är ingen hjälp när Herren, ty det onda blir värre och värre; min hårdhet, mitt lättsinne, min skrymtaktighet tilltaga blott mer och mer. O, varvid skall jag då trösta mig?

Här hjälper sannerligen ingenting i himmelen eller på jorden mer än ett enda, och det är, att du äntligen låter vår Herre Gud ännu vara på sin tron, vad han är - nämligen en sannfärdig, trofast och allsmäktig Gud, som rår med även så starka onda makter, som hela ditt förskräckliga hjärta. Stanna och tänk! Vi få ju även bedja Gud emot vårt eget hjärta. Han har aldrig sagt, att hjärtat skola vi själva göra gott, hjärtat skola vi själva övervinna; han har tvärt om sagt, att han allena kan skapa i oss ett nytt hjärta.

Och vidare har denne allsmäktige och trofaste Guden sagt, att hans rike, som är invärtes i själarna, skall vara under hans mäktiga hand så skyddat, om vi blott vilja anlita honom, att dödsrikets portar skola icke varda det övermäktiga. (Detta löfte gäller icke blott utvärtes skydd. Kunde Guds rike invärtes med övervåld förstöras, så vore församlingen genast på värsta sätt tillintetgjord.) Och nu, han har icke sagt, att dessa avgrundsmakter icke skola anfakta oss, utan att de icke skola varda oss övermäktiga - vilket ord antyder en kamp på liv och död. Allt Guds ord vittnar ock, att Kristi rike uti oss skall inifrån och utifrån ansättas av alla avgrundens makter, så snart vi flytt från dess våldighet.

Vårt kött är uppfyllt med alla möjliga synder; vårt hjärta beständigt ett argt och illfundigt ting; djävulen trägen och listig att angripa oss på alla sidor, att inskjuta i våra hjärtan alla galna och syndiga begärelser samt förvända tankar om Gud. Allt sådant har Herren kvarlämnat på jorden för att kämpa med hans rike. Genom makten och ihärdigheten av denna strid skola vi ofta bringas till det allra yttersta, så att vi omöjligt kunna se, huru det skall hjälpas, på det all vår egen tröst skall gå under och Herren allena bliva Gud allena, bliva Frälsaren. Men då - vad har han själv lärt oss att i sådan nöd göra? Intet annat än att ropa till honom, fortfara att begagna ordet men veta, att han allena kan giva Anden. Och han har försäkrat, att dessa böner aldrig skola komma på skam. Nu är det blott fråga om, huruvida han häruti är att lita på.

Då han i Luk. 11:e kap. hade förestavat lärjungarna bönen Fader vår, tillade han ock tvenne liknelser. I den förra visar han, huru det kännes för den vanmäktiga själen i mörkrets och svaghetens tid: Hon befinner sig utanför en ganska ohjälpsam väns tillslutna dörr, klappar och beder att få låna bröd, och den anlitade förebär allehanda små hinder: »Gör mig icke omak; dörren är redan stängd, och mina barn hava med mig gått till sängs; jag kan icke stiga upp och giva dig.» Se, så tröttande segt och omöjligt kännes det, när man i saknad och mörker vänder sig till Herren. Sådant visste han, då han så sammansatte liknelsen. Man känner sig stå utanför i mörkret, och dörren är stängd - allt för samvetets skull; jag vet med mig, att jag har syndat, jag har förtjänt att bliva övergiven; men hans barn, hans rätt barn, de äro i nära och varmt förhållande till honom - »mina barn hava med mig gått till sängs»; men du, som står utanför, är av så litet värde, att det är ett »omak», om jag skall stå upp och hjälpa dig. Se, så skall det kännas. Och det vet han, märker jag.

Men vad säger han i v. 8 om denne tröge hjälpare? »Jag säger eder: Om han än icke stiger upp och giver honom, därför att han är hans vän, så står han dock upp för hans oförsynthets skull och giver honom så mycket han behöver. Så säger jag ock eder: Bedjen, och eder skall varda givet; Söken, och I skolen finna; klappen, och eder skall varda upplåtet.» Märk detta skall! Du säger, att det är förbi med dig, du kan icke hjälpas; men kanske det ännu är möjligt?

Du torde icke vara alldeles viss, att det är helt omöjligt, efter dock Herrens makt och trohet lär gå vida över allt förstånd. - Men om det dock är möjligt, säger du, så är jag dock icke viss, att jag varder hulpen; huru skall jag veta, att just jag skall bliva hörd? Svar: Kristus har icke sagt, att det är möjligt; han har icke sagt: Dig kan varda givet, dig kan varda upplåtet; utan han har sagt skall - dig skall varda givet, dig skall varda upplåtet. Men du säger åter: Huru skall jag veta, att det händer mig?

Kan icke mitt hjärtas ogudaktighet, skrymteri, lättsinne, falskhet och hårdhet göra, att Guds nåd och makt på mig blir fåfång? Jo, om du aldrig hör och stannar för Kristi röst. Varför kunde de icke ingå i vilan? Endast »för otros skull» (Heb. 3:18-19). Således om du genom otro upphör att söka Frälsaren, skall ej heller du inkomma i vilan.

Men du, som för all denna ditt hjärtas ondska beder, söker, klappar vid Jesu hjärtas dörr - väl icke kan hålla böner, men ditt hjärta ropar med utesäglig suckan - du kan omöjligt förgås för all denna din ondska; ty Kristus har icke sagt: Den som är fri från hjärtats ondska, skrymteri, hårdhet, lättsinne, utan: Den som beder, söker, klappar, honom skall bliva givet, skall bliva upplåtet. Så säger Herren själv. Vem har lärt oss, att vi skola få söka Herrens hjälp mot allt annat, blott icke mot hjärtats oarter?

Skola vi icke just för denna ormaavföda i hjärtat söka Herren? Det är ännu han, icke vi, som kallas ormaförtramparen, kommen att »nedslå djävulens gärningar».

Men du säger: »Jag känner ju, att det onda ännu fortfar, att jag icke ännu fått, vad jag begärt, nämligen förlossning från det onda i mitt hjärta.» – Så giv då akt på, huru Herren själv talar just i något likartat fall; giv akt på det svar, Paulus fick, då han tre gånger hade bett om förlossning från den satans ängel, som kindpustade honom. Han fick icke ännu förlossningen, men hans bön var dock hörd, och allt var väl. Herren vet bättre än vi, huru han skall frälsa oss; han svarade: Min nåd är dig nog; ty min kraft fullkomnas i svaghet. Min nåd får du hava, men ännu icke förlossning från din svaghet, den måste du ännu bättre lära känna, på det min kraft också må desto bättre framlysa. Så talar Kristus.

Men här möta vi dessa välmenta men lomhörda själar, som aldrig komma på den tanken, att de borde giva akt på detta svar till Paulus, utan liksom det vore skrivet endast för hans skull och icke oss till lärdom, vände de sig genast därifrån och se på sin synd och nöd under satans ängel, liksom de aldrig hade hört Guds mening därmed; dessa skola ingen tröst hämta därav, då likväl tusende anfäktade själar just här funnit förklaringen på sin långvariga uselhet och det ondas raseri i själen. Att vi vissa tider skola hava blott nåd, men ingen kraft förnimma

- emedan det är just svagheten vi skola på de tiderna lära känna
- det är något, som de förra icke vilja fatta och måste därför i otro förtvivla.

Vår Herre Gud måste gälla för ett intet emot vad de känna hos sig; eller, det är såsom Gud skulle hava sagt: Inga helvetets portar skola anfakta eder, om I ären mina rätta barn, ingen sådan uselhet vidlåda eder, som I icke själva förmån övervinna; I skolen redan på jorden vara fria från allt ont; låten eder icke nöja åt min nåd allena, ty min kraft är icke mäktig i de svaga utan blott i de starka. – Ack nej, säger du, vore jag blott som Paulus, vore jag blott allvarlig och uppriktig och flitig i bönen, så skulle ock jag hoppas; men mitt hjärta är falskt, hårt, lättsinnigt. – Ännu en gång: Var det icke just emot denna ditt hjärtas ondska, som du skulle anropa Herren? – Eller kanske du själv har det i din makt att göra dig fri därifrån? Gör då det och misströsta icke.

Du tror således icke ännu, att du själv alls ingenting förmår, att Kristus är den ende, som kan nedslå djävulens gärningar i hjärtat, lättsinnet, säkerheten, skrymteriet; du tror således icke ännu, att det är just mot denna hjärtats ondska vi skulle bedja: Tillkomme ditt rike; du tror således, att vi själva skola göra det viktigaste, skapa i oss goda hjärtan, och så skall Frälsaren göra det övriga.

Och att Herren dröjer med förlossningen (2 Kor. 12:9), det torde väl behövas. Du är ännu icke vorden till intet, du ser ännu nog mycket på dig själv. Vårt onda måste så länge fortfara, tills vi lärt, att vi alls intet förmå, icke ens något tänka, icke ens att vara allvarliga, icke ens att bedja och tro, utan allt är Herrens nåd och gåva. Och de som sucka under sådan vanmakt, även då de icke kunna bedja, i deras hjärta är en beständig bön, ja, själva nöden är en bön, som för Guds öra är det starkaste rop, såsom vi läsa, att, mitt under det Moses i ångest talar till folket, säger Herren till honom: Varför ropar du till mig?

Och blott om detta hjärtats begär säger han i Ps. 91 om en nödställd själ: »Han håller sig intill mig, därför skall jag befria honom; jag skall beskydda honom, ty han känner mitt namn»; och sedan följer: »Han åkallar mig, därför skall jag svara honom; jag är med honom i nöden, jag skall rädda honom och låta honom komma till ära.»

Att nu de, som mot sitt hjärtas fördärv bedja om den helige Ande, bedja om Guds rike i själen, icke skola komma på skam, därom talar den andra liknelsen i nämnda kap. (Luk. 11) på ett övermåttan kraftigt sätt. O, den milde Frälsaren! Han säger: »Vilken bland eder är den fader, som, om han son beder honom om ett bröd, giver honom en sten? Eller ock om han beder om en fisk, icke giver han väl honom en orm i stället för en fisk? Eller ock om han beder om ett ägg, icke giver han väl honom en skorpion? Om nu I, som ären onda, förstå att giva edra barn goda gåvor, huru mycket mer skall icke den himmelske Fadern giva den helige Ande åt dem, som bedja honom!» Denna liknelse borde kunna spränga alla våra otrosberg och kasta dem i havet. Tillämpa den nu på den bön, som vi här betrakta.

Du beder om hjälp mot syndens och satans makt, du beder om den helige Ande, som Kristus särskilt nämner, enligt Lukas: »giva den helige Ande åt dem, som bedja honom». Kan du tänka dig, att sedan Herren själv lärt oss i all nöd fly till honom och själv sagt: Mig förutan kunnen I intet göra; åkalla mig i nödens tid; bedjen, och I skolen få o. s. v. och den arma nödställda själen nu kommer och gör helt enfaldigt, som Herren har sagt, klagar inför honom sin vanmakt och beder om frälsning - kan du tänka, att Herren likväl icke skulle giva honom detta, utan ditt arga hjärta och djävulen skulle ändå få råda till ditt eviga fördärv? Då barnet begär ett bröd, giver fadern en sten! Då själen beder om ett nytt, förödmjukat hjärta, beder om den helige Ande till tro, frälsning och salighet, då lämnas hon ändå till evigt fördärv! Det är ju att giva i stället för bröd en sten, ja, blott ormar och skorpioner. Är det möjligt, att den store, gode Guden gör så?

Visst känns det i hjärtat, under det mörkrets makt omgiver oss, endast ormar och skorpioner - vi hava där ock av syndafallet den gamla ormens avföda - visst tillstaddes det ock satan att sålla Petrus och kindpusta Paulus; men att detta skall vara till ditt eviga fördärv, att nu, när du kvider över ditt onda inför din himmelske Fader, han likväl skall låta det råda över dig till evigt fördärv, rakt emot sina egna försäkringar, och gäcka din tro på dessa - märk, själv bjuda dig bedja, men när du gör detta, då får du icke det han lovat, utan det eviga fördärvets skorpioner - detta är ju ett så grymt gäckande av din tillit till hans ord, att du måste göra av Gud en djävul, om du kan tro något sådant.

O, så lär då en gång, att Gud aldrig kan på allvar och till evigt fördärv lämna en själ, som flyr till hans frälsarenamn; men lär ock, att Gud »underligen förer den han har kär», och att denna bön om Guds rike icke behövdes, om vi redan hade det i ostört åtnjutande, om icke mörkrets rike omgav och anfäktade oss.

Vi hava nu sett, vad denna bön om Guds rike innebär, vad vi däruti böra bedja för oss själva och för andra. Måtte vi nu även göra det flitigt, särdeles i denna tid. Det är en tid av Guds rikes tillkommelse. Lyften upp edra ögon och beskåden fälten, huru de redan vitna till skörd. Så sade Jesus, när han såg den första rörelsen bland samariterna i Sikar. Vi se ock i denna tid många dylika rörelser. Och vilken nåd och ära, att Herren vill göra oss alla till medarbetare för sitt rike, då han säger: »Bedjen skördens Herre» etc.! Vilken tröst, då vi med bekymmer se t.ex. våra närmaste kära, våra barn, våra föräldrar, våra bröder ännu under mörkrets våldighet och se oss med alla ord till dem ingenting kunna uträtta, att vi då få gå bort och tala om dem med vår allsmäktige och trofaste Frälsare! Vad kan icke han göra? Han vill väl icke tvinga dem, som uppsåtligt emotstå hans Ande, men han gör däremot något särskilt för att krossa och bryta motståndet hos dem, som äro föremål för hans kära barns förböner.

Vidare, när du i städer och byar ser en så allmän och fräck ogudaktighet, ser massor av odödliga människosjälars kringströva i ohejdat lättsinne och allehanda synder efter denna världens skick och dess furstes regering - du bor till äventyrs på en ort, där allt är mörkt och öde, där ingen frågar efter Gud, du befinner dig såsom Israel vid de älvar i Babel, och din själ är bedrövad vid tanken på Jerusalem - o, vilken tröst, att du då får fly till den mäktige i Israel och bedja: Tillkomme ditt rike! Gör barmhärtighet med detta folk! Låt din högra hand bevisa under! - Äntligen, när vi blicka ut över hela jordrunden och se ännu så mycket svart på missionskartan, huru gripande är det icke att då höra Herren säga: Skörden är mycken, men arbetarna äro få; bedjen fördens skull skördens Herre etc.!

De, som stå i verklig förening med Frälsaren, måste känna sig såsom »delägare» i hans rike - vilket de ock i verkligheten äro, efter. Kristi egna ord (Luk. 22:29; Joh. 17:20-22); man känner en ovillkorlig nitälskan om hans rikes framgång och själars frälsning, man vet knappt varför, men det är vårt rike, det är vårt rätta, enda, oförgångliga rike. Vi äro i denna värld såsom i ett fiendeland, främmande och gäster med våra fäder, vi äro såsom i Babel; då måste vi ju tänka på Jerusalem, vår konungs stad, hans »högra hands rike», och säga: »Om jag förgäter dig, Jerusalem, så förgäte mig min högra hand! Min tunga låde vid min gom, om jag icke tänker på dig, om jag icke låter Jerusalem vara min allra högsta glädje!» Det är något underligt med en kristen, som icke igenkänner detta sinne.

Konungaordet lyder så: Den som icke är med mig, han är mot mig, och den som icke församlar med mig, han förskingrar. Måtte vi då alla vara uppfyllda med den bönen: Tillkomme ditt rike! så att vi flitigt bedja för oss själva och för våra närmaste och för väckelserna inom vårt land, att Gud måtte föröka och leda dem i all sanning - ja, för hela Kristi rike på jorden, vilken ännu är full med de dödas ben: Du Ande, kom hertill ifrån de fyra väder och blås uppå dessa döda, att de bliva levande igen! Herre, fullborda ditt verk! Omgjorda din länd, du hjälte, med ditt svärd, med ditt majestät och din härlighet! Och i din härlighet drage du åstad lyckosam! Skarpa äro dina pilar, så att folk skola falla för dig; de träffa hjärtat på konungens fiender! Tillkomme ditt rike! Amen.

– C-O Rosenius

(Fjortonde årgången, år 1855)

© Pietisten 2025

Texterna får användas fritt, helt eller delvis, digitalt eller analogt, kopierat eller tryckt om ditt syfte är att främja Kristi rikes tillväxt.

www.pietisten.com